

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/479/2014
Identifikačné číslo spisu: 8112243278
Dátum vydania rozhodnutia: 05.05.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:8112243278.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne O. Q., bývajúcej v H., zastúpenej JUDr. Lukášom Kišel'ákom, advokátom so sídlom v Prešove, Jarková č. 63, proti žalovanej Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska č. 2, IČO: 31690904, zastúpenej JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom so sídlom v Košiciach, Moyzesova č. 38, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9 C 446/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 13. marca 2014 sp. zn. 14 Co 105/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania vo výške 83,85 € na účet JUDr. Lukáša Kišel'áka, advokáta so sídlom v Prešove, Jarková č. 63.

Odôvodnenie

Okresný súd Prešov rozsudkom z 20. mája 2013 č.k. 9 C 446/2012-197 zrušil rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý bližšie špecifikoval vo svojom rozhodnutí (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“), a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Konštatoval, že v danom prípade bola uzatvorená poisťná zmluva, ktorú treba považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Návrh zmluvy bol vyhotovený dodávateľkou (žalovanou) na vopred pripravenom tlačive tak, že spotrebiteľka (žalobkyňa) nemala možnosť zmeniť jej obsah. Súčasťou zmluvného dojednania bola tiež rozhodcovská doložka, podľa ktorej všetky vzájomné spory z poistenia budú prejednávané v rozhodcovskom konaní. Žalobkyňa nebola oboznámená s právnymi účinkami takéhoto dojednania, ničím si ho nevymienila a nijako nemohla meniť jeho obsah. Rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná a mala za následok značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľky. Táto doložka je preto neprijateľná (neplatná) zmluvná podmienka. Súd prvého stupňa žalobe, ktorá bola podaná v zákonom určenej lehote (§ 41 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní), z týchto dôvodov vyhovel a označený rozhodcovský rozsudok zrušil. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania vo výške 297,12 €.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Prešove rozsudkom 13. marca 2014 sp. zn. 14 Co 105/2013: a/ napadnutý rozsudok potvrdil vo výroku, ktorým bol zrušený rozsudok rozhodcovského súdu ako aj vo výroku o náhrade trov konania (§ 219 ods. 1 O.s.p.), b/ návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol, c/ odmietol odvolanie žalovanej proti výroku prvostupňového súdu, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, d/ žalobkyni nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Potvrdzujúci výrok odôvodnil odvolací súd tým, že aj podľa jeho názoru predstavuje neprijateľnú (neplatnú) zmluvnú podmienku dojednanie v spotrebiteľskej zmluve, ktoré je obsiahnuté v štandardnej formulárovej zmluve, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovskú doložku si žalobkyňa osobitne nevyjedнала a zmluvu mohla len ako celok odmietnuť alebo sa jej podrobiť. Pokiaľ v prvostupňovom konaní došlo k niektorým procesným nesprávnostiam, nedosahujú intenzitu, ktorá by mala viesť k zrušeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa. Dokazovaním bolo preukázané, že žalobkyni neboli poskytnuté žiadne informácie o dôsledkoch výlučného riešenia sporov v rozhodcovskom konaní v zmysle uzatvorenej rozhodcovskej doložky. Podľa názoru odvolacieho súdu je preto jej žaloba opodstatnená. Zamietnutie návrhu na prerušenie konania odvolací súd odôvodnil tým, že nie sú dané predpoklady pre to, aby mu vyhovel (§ 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Proti výrokom rozsudku odvolacieho súdu, ktorým: 1/ zamietol návrh na prerušenie konania, 2/ potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a 3/ rozhodol o náhrade trov konania podala žalovaná dovolanie. Uviedla, že jej v konaní bola odňatá možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odvolací súd neodôvodnil dostatočne presvedčivo dôsledky toho, že súd prvého stupňa nevykonal dôkaz ňou navrhnutý. Nevykonanie ňou navrhovaného dôkazu viedlo k nesprávnemu rozhodnutiu vo veci. Súdy nesprávne interpretovali všeobecné poisťné podmienky, osobitné zmluvné dojednania, rozhodcovskú doložku a záznam sprostredkovateľa poisťenia o požiadavkách a potrebách klientov. Podľa jej názoru bola rozhodcovská doložka formulovaná tak, že poisťencovi priznávala aj možnosť neprijať navrhované zmluvné dojednanie. Navyše, v danom prípade nejde o spotrebiteľský spor. Podaná bola žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku, preto mal byť preskúmaný postup rozhodcovského súdu, ktorý bol zavŕšený vydaním označeného rozhodcovského rozsudku. Súdy aplikovali vnútroštátne normy chrániace spotrebiteľa, mali však aj náležite aplikovať a interpretovať smernicu 93/13/EHS (ktorej slovenský preklad je nesprávny). Podľa jej presvedčenia nemôže súd v dôsledku individuálneho dojednania rozhodcovskej doložky skúmať prípadnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Z týchto dôvodov navrhla zrušiť rozsudok odvolacieho aj prvostupňového súdu.

Žalobkyňa sa k dovolaniu písomne vyjadrila tak, že rozhodnutie prvostupňového aj odvolacieho súdu považuje za zákonné, správne a spravodlivé. Navrhla dovolanie zamietnuť, prípadne odmietnuť a žalobkyni priznať náhradu trov právneho zastúpenia dovolacieho konania vo výške 167,76 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015, lebo dovolanie bolo podané pred týmto dňom)] po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť.

V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - viď konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Cdo 460/2014, 3 Cdo 102/2014, 3 Cdo 260/2014, 3 Cdo 332/2014, 3 Cdo 368/2014, 3 Cdo 474/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne. V zmysle § 243b ods. 7 O.s.p. už ďalšie dôvody neuvádza.

Vzhľadom na to, že dovolanie žalovanej podľa § 237 a 239 O.s.p. prípustné nie je, najvyšší súd ho odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania (§ 142 ods. 1 O.s.p. a § 243b ods. 5 O.s.p.) spočívajúcu v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby - vypracovanie vyjadrenia žalobkyne k dovolaniu žalovanej [§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil dovolací súd podľa § 11 ods. 1 písm. b/ vyhlášky vo výške 61,84 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 8,04 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a 20% DPH vo výške 13,97 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 83,85 €. Pokiaľ žalobkyňa, zastúpená tým istým advokátom už v konaní pred odvolacím súdom, požadovala náhradu trov dovolacieho konania aj za iné úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia), dovolací súd postupoval v súlade so zaužívanou praxou najvyššieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 145/2010, 3 Cdo 339/2013, 5 Cdo 51/2009, 3 Cdo 446/2013, 3 Cdo 1376/2015) a žalobkyni náhradu trov za tento úkon nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.